

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Brigai Sergiu și avocatul Țapeș Artur, în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Raiu Roman **Xxxxxxxx**, născut la xxxxxxxxxxxxxxxx, originar și domiciliat mun. **Xxxxxxx** or. **Xxxxxxx** str. **Xxxxxxxx**

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 08.07.2015-27.12.2016
2. instanța de apel: 20.01.2017-15.03.2017
3. instanța de recurs: 24.05.2017 - 28.06.2017

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 27 decembrie 2016, Raiu Roman **Xxxxxxxx** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 287 alin. (3) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 157 Cod penal, la 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 3 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa numită i-a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani, dacă în perioada nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Acțiunea civilă înaintată de Popovici Corneliu a fost admisă parțial și s-a încasat de la Raiu Roman în beneficiul ultimului, suma de 14.100 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 15.000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Raiu R., la data de 20 aprilie 2015, în jurul orei 04.00, aflându-se la una din mesele din incinta localului „Eli-Pili”, amplasat pe str. București 68, din mun. Chișinău, în loc public, avînd intenția comiterii unui act de

huliganism agravat, încălcând grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanelor și amenințarea cu aplicarea violenței asupra lor, precum și acțiunile care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a inițiat un conflict cu Crigan Alexandrina și Popovici Corneliu, numindu-i cu cuvinte necenzurate pe ei și pe alți vizitatori ai localului menționat după care, a aplicat un șir de lovituri cu pumnii și picioarele peste corpul și fața lui Popovici Corneliu, ulterior, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a scos din buzunarul scurtei sale un cuțit, cu care i-a aplicat mai multe lovituri lui Popovici Corneliu, reușind să-l rănească pe ultimul pe suprafața corpului.

Tot el, la data de 20 aprilie 2015, în jurul orei 04.15, aflându-se în incinta localului „Eli-Pili”, amplasat pe str. București 68, mun. Chișinău, în rezultatul conflictului apărut dintre el și Popovici Corneliu, având scopul de a-i cauza leziuni corporale, din motive huliganice, i-a aplicat ultimului câteva lovituri cu pumnii și coatele în regiunea corpului și a capului, precum și cu un cuțit peste suprafața corpului, după care în urma altercațiilor partea vătămată Popovici Corneliu a căzut fracturându-și ambele maleole laterală cu deplasare, medială fără deplasare, care condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1236/D din 05.06.2015 se califică ca vătămare corporală medie.

Acțiunile lui Raiu R. au fost calificate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, *huliganism agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei și amenințări cu aplicarea unei asemenea violențe, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșită cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale și sănătății*, precum și în baza art. 157 Cod penal și anume – *vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății cauzată din imprudență*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1 Procuror, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Raiu R. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 3 ani închisoare și în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare. Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă de 3 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului declarat a invocat, că inculpatul prin acțiunile sale intenționate a săvârșit concurs real de infracțiuni prevăzute de art. 287 alin. (3) și art. 152 alin. (1) Cod penal, totodată pedeapsa stabilită este prea blândă și contrar prevederilor art. 61 Cod penal aceasta nu-și va atinge scopul de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

3.2 Partea vătămată, Popovici C., prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Raiu R. să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră, conform faptelor prejudiciabile

săvârșite, cu încasarea de la inculpat în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 38.000 lei și a celui moral în mărime de 100.000 lei.

În motivarea apelului declarat a invocat:

- prima instanță neîntemeiat a recalificat acțiunile inculpatului ce au condus la fracturarea piciorului, din art. 152 alin. (1) Cod penal în art. 157 Cod penal;

- chiar dacă expertiza medico-legală a indicat, că fractura ar fi posibil urmare a acțiunii de cădere, aceasta nu exclude că fractura a fost consecința care s-a aflat într-o legătură causală directă, cu acțiunile infracționale ale inculpatului, manifestate în act de huliganism, deoarece din înregistrarea video se vede că Popovici C. a căzut în urma loviturilor și bruscărilor din partea inculpatului, acesta intenționat i-a răsucit piciorul depunând efort pentru a-i fractura piciorul, fapt ce s-a și întâmplat;

- cu referire la încasarea prejudiciului material în valoare de 14.100 lei, consideră că această sumă nu a acoperit paguba materială pe care a suportat-o partea vătămată în legătură cu infracțiunea, iar pentru tratament a achitat suma de 15.000 lei, însă pentru reabilitarea post-traumă, urmează să mai achite suma de 12.600 lei. Din cauză că se afla în spital la tratament și a fost în imposibilitate de se prezenta la sesiune, a fost nevoit să se restabilească din nou în cursul 2 la ASEM, achitând repetat contractul în sumă de 8.000 lei;

- cu referire la încasarea prejudiciului moral a indicat, că în rezultatul acțiunii infracționale ale inculpatului viața sa a fost pusă în pericol real, a trecut printr-o stare psihică - emoțională negativă, însoțită de frică, incertitudine și stres;

- la stabilirea pedepsei penale, instanța de fond categoric a luat poziția părții apărării, fapt ce i-a lezat dreptul la un proces echitabil.

3.3 Avocatul Țapeș A. în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încetat procesul penal în privința lui Raiu R. și să fie respinsă ca neîntemeiată acțiunea civilă înaintată de Popovici C.

În motivarea apelului declarat a invocat:

- inculpatul și-a recunoscut vina, fapt confirmat și prin cererea depusă în prima instanță, prin care a solicitat examinarea cauzei în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală;

- inculpatul a făcut mai multe încercări în scopul de a repara lui Popovici C. prejudiciul cauzat, însă de către ultimul a fost solicitată cu rea credință o sumă excesivă;

- prima instanță având în vedere toate circumstanțele cauzei, comportamentul părților, urma să aplice față de Raiu R. prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, deoarece de către inculpat au fost întrunite toate condițiile necesare;

- referitor la acțiunea civilă înaintată de Popovici C., menționează, că în cadrul cercetării judecătorești acțiunea civilă nu a fost susținută și la fel, nu s-au dus dezbateri asupra acesteia. La baza acțiunii civile au fost puse o serie de probe dubioase și impertinente, care nici într-un fel nu confirmă cheltuielile pretinse de partea vătămată, fapt confirmat de instanță în conținutul sentinței;

- prejudiciul moral pretins, la fel nu a fost susținut de careva probe având la bază doar declarații nefondate, fiind solicitată o sumă exagerată în mărime de 100.000 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017, au fost respinse, ca nefondate, apelul declarat de avocatul Țapeș A. în numele inculpatului și ca fiind depus peste termen, apelul procurorului, fiind admis apelul părții vătămate, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Raiu R. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, iar conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 4 ani 6 luni închisoare. În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa numită i-a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 5 ani, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul, fără consimțământul organului competent. Acțiunea civilă înaintată de Popovici C. a fost admisă parțial și s-a încasat de la Raiu R. în beneficiul ultimului suma de 25.000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, în rest pretențiile civile au fost respinse ca nefondate, iar celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, referitor la apelul declarat de procuror, că în speță termenul de declarare a apelului urmează a fi calculat începând cu data de 28 decembrie 2016 și care a expirat la data de 11 ianuarie 2017, aceasta fiind și ultima zi pentru declararea apelului, iar cererea de apel formulată de acuzatorul de stat a fost depusă la data de 12 ianuarie 2017.

Instanța de apel a mai stabilit, că apelul declarat de acuzatorul de stat, la data de 12 ianuarie 2017 a fost depus cu omiterea termenului de 15 zile stabilit de lege pentru declararea apelului, din care motive acesta a fost respins ca fiind depus peste termen.

Cu referire la apelul declarat de partea vătămată, ce ține de capătul de acuzație privind comiterea infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, instanța de apel a constatat, că sub aspectul stabilirii vinovăției inculpatului Raiu R. în comiterea infracțiunii de huliganism agravant sentința primei instanțe nu a fost contestată de către apelanți și, ținând cont de efectul devolutiv al apelului și limitele lui, instanța de apel nu se va expune pe acest capăt de învinuire.

Instanța de apel analizând probele administrate, cercetate și verificate în instanța de apel, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, a considerat că prima instanță nu a supus cercetării obiective întregul material probator și a ajuns la concluzia greșită de a-l condamna pe Raiu R. în baza art. 157 Cod penal, iar acțiunile infracționale ale inculpatului urmează a fi încadrate în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, vătămarea intenționată medie a integrității corporale, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

Totodată, instanța a notat, că partea vătămată Popovici C. atât la urmărirea penală, cât și în instanța de judecată a indicat, că inculpatul a scos din scurtă un cuțit și cu viteză s-a îndreptat în direcția sa, dorind să-i aplice o lovitură în regiunea abdomenului. Apărându-se a lovit cu piciorul în cuțit, însă Raiu R. i-a aplicat o lovitură cu cuțitul la mână. După aplicarea loviturii ambii au căzut jos, el și-a fracturat

picioarul în trei locuri, Raiu R. căzând deasupra sa, în acel timp, inculpatul i-a mai aplicat două lovituri în urma acesteia și a fost zgâriat la abdomen.

În opinia instanței de apel, declarațiile părții vătămate coroborează cu declarațiile martorilor Grușevan D., Nistor A., Crigan A., care nu au fost apreciate de prima instanță.

Așadar, instanța de apel apreciind declarațiile părții vătămate Popovici C. în coroborare cu declarațiile martorilor Grușevan D., Nistor A., Crigan A., a constatat ca fiind demonstrată intenția directă a inculpatului, de a cauza urmări prejudiciabile asupra integrității corporale și a sănătății părții vătămate, ce s-a materializat prin aceea, că inculpatul s-a îndreptat spre partea vătămată având un cuțit în mână și i-a aplicat lovituri peste suprafața corpului, partea vătămată încercând să evite loviturile cu cuțitul, ce erau îndreptate de către inculpat, a ridicat piciorul, iar inculpatul l-a apucat de picior, ambii cazând jos, ceea ce a cauzat fracturarea ambelor maleole laterală cu deplasare, medială fără deplasare.

În viziunea instanței de apel, nu au fost reținute careva probe care să ateste că inculpatul Raiu R. a manifestat neglijență sau încredere exagerată la comiterea faptelor infracționale ce i-au fost incriminate, deoarece probele administrate demonstrează faptul că inculpatul își dădea seama de caracterul acțiunilor sale și dorea apariția consecințelor prejudiciabile, în contextul în care dânsul îndreptându-se spre partea vătămată cu un cuțit și aplicându-i lovituri avea intenția directă de a-i cauza vătămări corporale, iar legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile se confirmă prin concluziile raportului de expertiză medico-legală nr. 1236/D din 05 iunie 2015, potrivit căruia la Popovici C. s-au stabilit vătămări corporale medii.

Cu referire la pedeapsa penală, instanța de apel ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei ce atenuază ori agravează răspunderea penală, astfel reținând faptul că inculpatul a recunoscut vina în comiterea faptelor infracționale incriminate acestuia, că i se impută săvârșirea unei infracțiuni mai puțin gravă, în privința acestuia au fost reținute circumstanțe atenuante recunoașterea vinei, prezența unui copil minor la întreținere, căința sinceră, dar și circumstanța agravantă săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate, provocată de consumarea alcoolului. Astfel, instanța de apel a aplicat inculpatului Raiu R. pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, care va fi una echitabilă, de natură să aducă atingere scopului pedepsei penale prevăzut de art. 61 Cod penal.

Instanța de apel a respins argumentele părții vătămate referitor la faptul, că prima instanță nu a luat în considerație art. 75 Cod penal, deoarece la individualizarea pedepsei penale pe capătul de învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, s-a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei

acestuia, fiind respectate limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea incriminată.

Totodată, instanța de apel apreciind circumstanțele cauzei în coraport cu personalitatea inculpatului și condițiile de viață ale familiei acestuia, a constatat că corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc și fără izolarea acestuia de societate, ținându-se cont de faptul, că dânsul are la întreținere un copil minor, iar din caracteristica eliberată minorului Raiu L. rezultă, că tatăl este persoana care se interesează de succesele copilului, are grijă de educația lui și de întreținerea materială.

Cu referire la capătul din cererea de chemare în judecată privind încasarea prejudiciului material, instanța de apel nu a reținut careva probe pertinente și concludente prin care să fie admisă integral cerința privind prejudiciul material.

În ceea ce privește soluția primei instanțe privind pretenția din acțiunea civilă referitor la prejudiciul moral solicitat, instanța de apel a constatat, că suma de 15.000 lei încasată cu titlu de prejudiciu moral nu este una echitabilă, în coraport cu suferințele fizice și psihice la care a fost supusă partea vătămată Popovici C. Totodată a fost reținut faptul, că prin infracțiunea săvârșită cu intenție, Raiu R., i-a cauzat părții vătămate traume fizice și psihice, pe care instanța de apel le-a apreciat la suma de 25.000 lei, ceea ce reprezintă prin sine o reparație echitabilă a prejudiciului moral cauzat, fără ca aceasta să constituie o sursă de îmbogățire fără justă cauză.

Ce ține de apelul declarat de avocatul Țapeș A. în numele inculpatului, prin care solicită încetarea procesului penal de învinuire a lui Raiu R. în baza Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, instanța de apel a considerat, că solicitarea dată este neîntemeiată, deoarece în speță nu sunt întrunite condițiile acestei legi.

Instanța de apel a reținut, că pe durata examinării cauzei penale în prima instanță, inculpatul a recunoscut vina în comiterea faptelor prejudiciabile și a solicitat examinarea cauzei penale în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod procedură penală, însă în cadrul instanței de apel dânsul a indicat, că recunoaște vina conform calificării făcute de prima instanță. Din conținutul sentinței primei instanțe rezultă, că au fost recalificate acțiunile infracționale ale inculpatului, din prevederile art. 152 alin. (1) Cod penal în art. 157 Cod penal, însă soluția este incorectă, deoarece contravine probelor administrate de acuzatorul de stat, instanța de apel constatând că acțiunile inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a mai constatat, că inculpatul a recunoscut vina în comiterea faptelor prejudiciabile conform calificării făcute de către prima instanță, însă reieșind din faptul că acțiunile inculpatului întrunesc elementele componente de infracțiune prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal, după cum a fost indicată în actul de învinuire, iar ultimul nu a recunoscut vina în comiterea acestei infracțiuni, se atestă că ultimul nu a recunoscut vina în volum deplin, ceea ce contravine condiției prevăzute la art. 1 din Legea nr. 210 din 29.07.2016.

La fel, instanța de apel a apreciat că afirmațiile inculpatului, precum că dânsul a intenționat să recupereze prejudiciile cauzate părții vătămate, însă sumele solicitate de către acesta au fost excesiv de mari, nu echivalează cu faptul că inculpatul ar fi

recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune, astfel după cum este indicat la lit. k) alin. (1) art. 10 din Legea nr. 210 din 29.07.2016. La materialele cauzei penale nu au fost anexate careva acte confirmative care să ateste faptul, că inculpatul a recuperat prejudiciile cauzate părții vătămate, ultimul la faza judecării apelului a susținut existența pretențiilor de ordin material și moral față de inculpat, ceea ce implică respingerea poziției apărării referitor la încetarea procesului penal declanșat în privința inculpatului Raiu R. în baza actului amnistiei.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

6.1 Procuror, prin care solicită casarea acesteia în partea respingerii apelului procurorului ca depus peste termen și în partea stabilirii pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului invocă:

- concluzia instanței, precum că termenul de contestare a expirat la 11 ianuarie 2017 este incorectă, deoarece conform prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește și prin urmare, reieșind din faptul că sentința primei instanțe a fost pronunțată la 27.12.2016, termenul de declarare a apelului a expirat la 12.01.2017, când a și fost depus de procuror;

- este de acord cu soluția instanței de apel în partea ce ține de calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, însă consideră neîntemeiată suspendarea executării pedepsei cu închisoarea în baza art. 90 Cod penal;

- instanța de apel urma să ia în considerație, că inculpatul a comis două infracțiuni cu intenție și pe parcursul procesului penal nu a manifestat căință;

- nu există careva temeiuri de a putea considera, că Raiu R. se poate corecta fără a executa pedeapsa închisorii stabilite.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

6.2 Avocatul Țapeș A. în numele inculpatului, prin care solicită casarea acesteia, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care lui Raiu R. să-i fie aplicată Legea cu privire la amnistie și să fie respinsă ca neîntemeiată acțiunea civilă înaintată de Popovici C.

În motivarea recursului invocă:

- Inculpatul, Raiu R. a declarat că a recunoscut vina în comiterea acțiunilor indicate în actul de învinuire, ce se confirmă prin cererea în care s-a solicitat examinarea cauzei în ordinea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, cât și din conținutul apelului declarat în interesele sale;

- instanța de apel eronat a concluzionat, că Raiu R. nu a întrunit condițiile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prin faptul că deși în cadrul ședinței de judecată a intenționat să recupereze prejudiciului cauzat părții vătămate, totuși prin cererea de apel formulată în interesele sale a solicitat respingerea acțiunii civile;

- în scopul restituirii prejudiciului material și moral stabilit prin hotărârea Judecătoriei Buiucani din 27.11.2016, Raiu R. prin intermediul executorului judecătoresc Pașa Nicolae a informat partea vătămată despre faptul posibilității

ridicării sumei de 29.100 lei, depuse pe contul executorului judecătoresc, însă din considerente necunoscute Popovici C. a refuzat de a ridica suma sus indicată;

- ulterior pronunțării deciziei instanței de apel, prin care în beneficiul părții vătămate a fost încasată doar suma prejudiciului moral în mărime de 25.000 lei, Popovici C. a ridicat suma respectivă de pe contul executorului judecătoresc, prin ce se confirmă recuperarea prejudiciului cauzat.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

7.1 Cu referire la recursul declarat de către procuror

Reieșind din conținutul recursului, procurorul invocă ca temei de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, menționând anume că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Din textul recursului, Colegiul atestă, că autorul contestă hotărârea instanței de apel nefiind de acord cu respingerea apelului ca depus peste termen, totodată recurentul critică decizia și referitor la aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoare în privința inculpatului, pe o perioadă de probațiune, conform art. 90 Cod penal.

Analizând aceste temeuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată, că nici unul dintre ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

Lecturând textul deciziei contestate, se evidențiază că instanța de apel a respectat prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel decizia instanței de apel cuprinde temeuri de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea apelului declarat de procuror, precum și motivele adoptării soluției.

Se relevă, că în acest sens, instanța de apel a examinat și s-a pronunțat argumentat și întemeiat asupra chestiunii omiterii termenului de declarare a apelului de către procuror.

În acest context, Colegiul penal, menționează că instanța de apel a reținut corect starea de fapt, din care rezultă, că sentința a fost pronunțată integral la data de 27.12.2015, însă procurorul nu s-a prezentat la pronunțarea acesteia, deși conform proceselor-verbale a primei instanțe din 07.12.2016, 23.12.2016 și 27.12.2016, acesta

cunoștea despre data ședinței de judecată preconizată pentru deliberarea și pronunțarea sentinței. Totodată, conform recipisei anexate la materialele cauzei, tot la data de 27 decembrie 2016 procurorul a primit copia sentinței (f.d. 94), însă conform amprentei ștampilei de intrare a Judecătoriei Chișinău (f.d.99 v. II), acesta a depus cererea de apel la data de 12 ianuarie 2017.

Potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Prevederile alin. (2) și (3) art. 230 Cod de procedură penală stipulează, că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Așadar, în prezenta speță, instanța de apel corect a menționat că termenul de declarare a apelului urmează a fi calculat din data de 28 decembrie 2016 (nefiind luată în considerație ora și ziua de la care începe să curgă termenul - 27 decembrie 2016) și care a expirat la data de 11 ianuarie 2017 (nefiind luată în considerație nici ora sau ziua în care acesta se împlinește, aceasta fiind și ultima zi de declarare a apelului), însă cererea de apel a fost depusă la data de 12 ianuarie 2017, fiind omis termenul de atac cu o zi, din care considerent instanța de recurs respinge argumentul recurentului, precum că termenul de declarare a apelului a expirat la 12 ianuarie 2017.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal, conchide că termenul de 15 zile pentru depunerea apelului de către procuror a fost depășit, iar circumstanțele enunțate denotă, astfel că instanța de apel, potrivit părții descriptive a deciziei adoptate, nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent și că legal, și întemeiat a respins apelul acuzării ca depus peste termen, iar decizia atacată conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

Totodată, în situația respingerii apelului declarat de către procuror, ca depus peste termen, Colegiul statuează, că instanța de apel întemeiat nu a purces la verificarea hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate în apelul dat, întrucât această instanță nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia, decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal, fapt menționat și în pct. 16 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005, din care considerent Colegiul penal conchide că argumentele invocate în recursul ordinar declarat de către procuror, cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, sunt inadmisibile, deoarece nu au fost obiect de discuție în instanța de apel, pe motivul sesizării acestei instanțe neconform prevederilor legale. Mai mult ca atât, instanța de apel a casat hotărârea primei instanțe și a aplicat inculpatului pedeapsa, la fel cu suspendarea condiționată a executării acesteia, dar pe o perioadă mai mare de probațiune.

7.2.Cu referire la recursul declarat de către avocatul *Țapeș A. în numele inculpatului*

Reieșind din conținutul recursului, avocatul invocă ca temei de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ce stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *instanța de apel*

nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței

În argumentarea temeiului pentru recurs recurentul invocă, că instanța de apel eronat a apreciat probele din care considerent neîntemeiat a respins cererea inculpatului privind aplicarea amnistiei, însă Colegiul penal constată că aceste critici nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

În acest sens, instanța de recurs reține, că instanța de apel just a constatat neîntemeiată cererea cu privire la aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 2 a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 210 din 29 iulie 2016, deoarece în speță nu sunt întrunite condițiile de aplicare a legii în cauză.

Colegiul penal notează, că prevederile art. 10 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 210, stipulează că amnistierea nu se aplică persoanei inculpate ce nu a reparat integral prejudiciul cauzat, prin infracțiunea pentru care este acuzată. Adică, căința activă trebuie manifestată în așa mod încât inculpatul să nu cadă sub incidența restricțiilor formulate de legislator în art. 10 lit. k) din Legea nr. 210. Față de cele ce preced, se impune concluzia că instanța urmează să verifice, dacă inculpatul a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiunea comisă, care include atât repararea prejudiciului material, cât și a celui moral, precum și cheltuielile de judecată, suportate de partea vătămată.

Instanța de apel este în drept să aplice amnistierea inculpatului, prin casarea sentinței și pronunțarea unei soluții de încetare a procesului penal, dacă, la judecarea apelului, sunt prezentate probe că partea vătămată nu are anumite pretenții pecuniare.

La fel, instanța de apel este în drept să aplice amnistia, dacă sunt prezentate probe că inculpatul a recuperat integral prejudiciul stabilit prin sentință, cu condiția că deliberând, instanța de apel, va ajunge la concluzia că prima instanță corect a determinat cuantumul prejudiciului cauzat părții vătămate, în atare situație, Legea nr. 210 este aplicabilă speței.

Instanța de recurs reține că instanța de apel just a reținut, că în speța dată nu a fost îndeplinită condiția prevăzută la art. 10 lit. k) din Legea nr. 210, deoarece inculpatul nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiune, iar în cadrul ședinței instanței de apel partea vătămată a solicitat admiterea integrală a acțiunii civile și satisfacerea pretențiilor de ordin material și moral.

Ce ține de critica recurentului, precum că prin intermediul executorului judecătoresc Pașa N. a fost informată partea vătămată despre faptul posibilității ridicării sumei de 29.100 lei depusă pe contul executorului judecătoresc, iar după pronunțarea deciziei, partea vătămată Popovici C., a ridicat suma respectivă de pe contul dat, Colegiul penal atestă, că la materialele cauzei nu sunt careva probe ce ar confirma că pe contul executorului judecătoresc au fost depuse mijloacele bănești în scopul reparării prejudiciului părții vătămate Popovici C. și că acestea au fost ridicate de ultimul, iar partea vătămată nu are pretenții pecuniare față de inculpat.

Instanța de recurs este în drept să aplice amnistierea inculpatului, prin casarea hotărârilor adoptate de către instanțele de fond și pronunțarea unei soluții de încetare a procesului penal, dacă la recursul ordinar este anexat acordul scris al inculpatului și sunt prezentate probe că partea vătămată nu are anumite pretenții pecuniare față de primul. Semnăturile de pe cererile prezentate trebuie să fie legalizate în modul prevăzut de legislația în vigoare.

Astfel, luând în considerație că asemenea probe la materialele cauzei nu au fost anexate, Colegiul penal conchide, că în speță nu sunt întrunite condițiile aplicării Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 210 din 29 iulie 2016.

Din considerentele menționate, instanța de recurs conchide, hotărârea instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea respingerii cererii de aplicare a amnistiei, inclusiv și în partea admiterii parțiale a acțiunii civile, astfel în cauza dată nu și-a găsit confirmarea temeiul de recurs la care face referire recurentul și nu sânt motive de a interveni în soluția adoptată.

Având ca reper cele expuse, Colegiul penal statuează, că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, ce impune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat în prezenta cauză, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Brigai Sergiu și avocatul Țapeș Artur, în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017, în cauza penală în privința lui **Raiu Roman XXXXXXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 13 iulie 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie